

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, October' 18-dikán, 1825.

Magyar Ország.

Posony. — Ahoz a' mit közelébbi Kurírunkban az Ország' szent Koronájának Buda felé lett útnakindíttatásáról írtunk, pótlásul hozzá adhatjuk most a' Posonyi Német Ujságlevelekből e' következőket: —

Midőn e' drága kints az első postahelyhez, Kittséhez közelített, a' Kir. Magyar Nemes testőrző sereg' Kapitánya, Cs. K. Fegyvertármester, Eszterházy Miklós Ő Herczege, Magyar Generálisi formaruhában, annak elejébe lovagolván, azt a' még oda távolatska lévő postaházig kísérte, melynek kapuja előtt a' N. Mosony Vármegyei Nemesség ló hátán, 's az Eszterházy Ő Herczege házi testőrző sergéből 50 emberek egy tisztjellel, Török muzsikával várták, 's a' Magyar Ő-Vári Piarista Kolégium' F. T. Direktora által, ki azt ott a' Papsággal együtt várta, szép Beszéddel fogadtatott, 's a' N. Mosony V. gyoi Nemességtől által vétetvén, harsogó muzsikával 's ágyú durrogás mellett tovább kísértetett.

Az Ujságlevelekben ezeket olvassuk Budáról Okt. 15-dik napjáról: —,

„Tegnap délben vissza érkezett ide az Ország' Szent Koronája minden hozzá tartozó Klenodiumokkal együtt a' maga petsétes ládájában a' már most valóságos Koronaörzönök Méltóságos Végh István Úrnak Királyi Helytartó Tanátsi Tanácsosnak felvígyázása 's Cs. K. Kapitány Pavinovits István Úrnak, mint a' Korona-

örök' Kommandánsának 's néhány alája tartozó Örök kíséréte alatt, ugyan azon Udvari szekérben, melyben innét múlt hónap' 7-dikén Posonyba felvitetett vala, 's ismét letétt a' néki 1790-ben rendeltetett gondviselési helyre a' Királyi Kástélyba. Viszszajövetele alatt, most is Győr és Esztergom valának az ő éjjeli megállapodásának két helyei. A' nép valamint az útban úgy megérkezésekor itt Budán is kimondhatatlan örvendezéssel 's minden harangok' zúgásával fogadta, mellyeknek hangja az örömköltásokkal elegyedve a' levegőt hasogatta.

Azon érzékenyítő Beszédre, mellyet Nádorispány Ő Cs. Fő Herczege, mint közelébbi Kurírunkban találtatott, a' Fő Rendek' Gyűléséhez intézett, Primás Ő Herczege hasonló érzékenyítő szavakkal felelt, mint itt következik:

Császári Királyi Kegyelmes Fő Herczeg, Magyar Ország' Nádorispány!

„A' minémű bővelkedő öröme és kiáradott vigásra gerjesztett bennünket ezen Ország' Gyűlésének első híradása, szintolyan ézzéssel most is lelkesítő gyülekeztünk ide össze, hogy legdicsőségesebb és legbőltsebb Előüléled alatt, a' Hazának boldogságát köz tanátskozás által, nem annyira előmozdítottanok, mint a' már megajánlottat, kiterjesztett ölelkekkel elfogadjunk.“

„Szív nélkül valónak kellene lenni valóban az olyan Haza-Polgárnak, vagy éppen gondatlannak a' mi dolgaink felől, vagy felesleg való gondtól, és hijában való felelemtől elragadtatottnak, a' ki Felséges Apostoli Királyunknak, a' Magyar Nemzet eránt való tsudálkozásra méltó szeretetét, már magában a' Királyi meghívó Levélben nem olvasná; ki az ő mindnyájunkat boldogítani kívánó igyekezetét által nem látná, a' ki, midőn a' mi ősi alkotmányunk állandóságán, és a' késő maradékokra való sérthetetlen által szállításán munkálódnánk, ezen kintsünket, a' melly több 800 Esztendők lefolytatól fogva, az Isten tsudálatos gondviseléséből, megtartatott, nem tudom mi okból, veszedelemtől fenyegettetni, vélné.“

„Vagnak igen is Ő Felsége, mind Magyar Ország, és ahoz tsatolt Tartományok eránt való Atyai kegyelmének, mind Ősi alkotmányunkhoz viseltető csalhatatlan hajlandóságának, és a' köz boldogság eránt való Igyekezetének több ízbeli bővséges és világos bizonyosságai — de világosabb egy sints ezen mostani kegyelmissen kihirdetett Ország Gyűlésénél, mellyben mind a' Hazának boldogságát és mindnyájunknak hasznát törvényes ösvényen eszközölni kíványja, mind pedig ezen boldogságnak, mintegy legbátorságosabb kezessét, Felséges Házos-Társát Carolina Augustát, Magyar Ország Királynének megkoronáztattván, Hazánknek édes Anyául engedi, a' ki minden Felséges Virtusoknak fényével, de kiváltképpen álmétkodásra méltó nyájasságával, és Leereszkedésével, minden Magyarnak szívét már régen meghódította; és azért Ő Tőle már nem pusztán reménylhetjük, de bizonyosnak tarthatjuk, hogy semmi alkalmatosságot el nem fog mulasztani, a' mellyben az eránta egész szívvel buzgó Nemzetnek Járát elősegítheti.“

„De van még más is, a' mi szívein-

ket felettebb vidámitja, és ezen Ország Gyűlése kívánt folyamotjáról, néltünk örvendetes Jövendőlést ígér. — Ez, Kegyelmes Fő Herczeg és Nádor Ispány, a' Te Felséges indulatod 's minden irigységet és dítseretét fellyül mülő, már sok Ország Gyűléseiben esméretes Virtusod, melly a' gyakor légszövevényesebb dolgokban is könnyű kimenetelre talált, és leg szerentséesebb kimenetelt eszközölt. Számtalanok azon Disztek, mellyekkel az Orzágnak ezen első Hivatalját, 50 esztendők oltá viselvén, ékesítetted, temérdekek a' Hazára hatalmozott Jótéteményeid, megszámlálhatatlanok bizonyosságai a' Te Benned nem hijában helyeztetett, nem különben a' Király és Ország között megerősített Bizodalomnak. Miért nem nyugodhatnánk meg tehát egészen a' te tsudálkozásra méltó böltsségedben, dolgainkat illető legbövebb esméretedben, mély ítéletedben; és a' köz boldogság előmozdítása eránt lánzó buzgóságodban? Mit kezdhetnénk a' te indittásod, vezérlésed és Előülésed alatt, a' miből Hazánkra nyilvánásagos haszon nem háramlana? Mi lehetne az, a' mit a' leg jobb Fejedelemtől, a' kinek Felséges Uralkodása törvényen és hiten épül, a' te közben járásod által meg nem nyerhetnénk.“

„Nem fogunk mi távozni Te Tőled kegyelmes Fő Herczeg, sem magunkban meg fogyatkozni, Hazánk, az az a' Király és Ország boldogságának előmozdítása dolgában. Tudja ki ki közülünk mi légyen a' reá bizott hivatal szerint kötelessége, és mit vár az egész Haza mitőlünk: ugyan azért, mind ezen Nagy Méltóságú Fő Rendeknek nevében, a' kiknek az Egyházi 's Ország fő hivatalai, vagy fényes születések szerint ezen helyen ülni, és a' Haza boldogsága eránt szóllani Jussok vagyon, és a' kiknek mind a' Fejedelem eránt való fedhetetlen hűségekről, mind a' Haza eránt való különös szereteteokről én meg-

győződve vagyok, ezeknek, mondám, mindnyájoknak nevében ígérem, hogy mi mind azokat, mellyek a' Felsőges Királyi szelnek méltóságára, Ősi Constitúciónk gyámolítására és a' köz boldogság öregbítésére tartoznak, félre tévén minden különös haszon keresést, köz tanátszal és munkával, a' mennyire tőlünk lételhetik, elősegélleni fogjuk."

"Magamról különösen tsak azt mondom, hogy semmi szentebb előttem nem leszen, mint egész erőmből arra törekedni, hogy mind Ő Felsőge várakozásának, mind a' Hazánk fiai Kívánságának megfelehessek."

Orosz Birodalom.

Császár és Császárné Ő Felsőgei elutaztak Don vize' torka mellé Taganrog nevű híres kereskedő városnak megszemlélésére; maga a' Császár előre ment, hogy a' Császárné megérkezésékor fogadására helyben legyen. Császárné ő F. ge Sept. 15-dikén indult útnak. Csak igen rövid utakat teszen naponként, úgy, hogy tsak Oktober' 6-kán érkezhetett meg Taganrogba. Nagyon kevés kísérellel utozik, kik közt van, mint Fő Udvarimester Császári Gen. Adjutáns Volkonsky és Udv. Orvos Státustanátsos Stoffregen.

Sept. 12-dikén illy Császári Parantsolat tétetett Petersburgban közönségessé:—

"Tudunkra esett, hogy sok Egyházi Szolgák a' mi Egyházunknak régi rendtartásaitól, magokviscletjekre és ruházatjokra nézve sokakban eltávoztak légyen, 's hogy a' Semináristák a' magok papi hivatásoknak, mely szerint idővel az Úr Oltárainak szolgálatjára kell adni magokat, ruházatbéli alázatosságaik által nem felelnek meg; és hogy a' Papok' feleségeik 's leányaik a' Világiaknál nem kevesebbczifra öltözetekben járnak, 's e'képpen egy másnak a' bujálkodási 's módívaltozta-

tásbéli veszedelmekre' példát mutatnak 's káros buzdítására szolgálnak: mind ezekre nézve megparantsóljuk az Igazgató Synodusnak, hogy készítsen a' fenn nevezett Papi Rendekre nézve az Isten' szavainak 's az Egyházi rendtartásoknak alapjaival megegyező ruházatra nézve bizonyos Rendeléseket a' végre, hogy ezen Személyek a' magok ruházatjok által a' Világiaktól illendő módon megkülömböztetessenek, 's már ruházatjok által hivataljokkal járó méltóságos kötelességeikre emlékeztetessenek.

Mondják, hogy nem soká az alsóbb rendű világiakra 's nevezetesen a' közönséges kereskedőkre 's tselédekre nézve is új és együgyűbb öltözeti-rend fog behoztatni.

Spanyol Ország.

Itt két igen nevezetes Parantsolat hirdettetett-kij, mellyeknek jó következéseiket lehet remélneni. Az egyikben ezek mondatnak: — „Király Ő Felsőge nagy szomorúsággal értette, hogy némelly témplomokban a' Prédikállószekek arra a' visszaélésre fordítatnak, hogy azokból a' magánosok között uralkodó gyűlölség 's költsönös torsalkodás prédikáltassék, terjesztessék: erre nézve Ő Felsőge meghívja a' Püspököket, hogy ezen visszaéléseket vegyék elejét, 's arra legyen gondjuk, hogy az Úr' templomában tsak békességnek és megengesztelődésnek szavai hallattassanak. Ő Királyi Felsőge, mint a' Catholika Religiónak született Oltalmazója ezen Felsőges tulajdonsága szerint mind azokat a' Papi-személyeket, kikre reájok bizonyosodik, hogy szent hivataljokat ezen visszaélésre fordították, legkeményebb és érezhetőbb megfenyítéssel fenyegeti."

A' másik Rendelés a' tartományoknak törvényszéki Előljárojikhoz intéztetett, kik-

nek a' parantsóltatik: hogy mind ezokat a' pereket, proccessusokat, mellyek valaki ellen valamely politikai büntételre nézve indítottak, 's most az ítélszékek előtt állanak, egyszerre nyomják vagy halgatassák-el, 's azon személyeket, kik az e' féle bünökért ítélszék' elibe állíttatva vannak, bortsássák szabadon.

Spanyol Amerika.

Pando úr, a' Perui Finántzai Minister, az Országló Tanát's elejébe April. 24-dikén fontos Nyilatkoztatást és Jovallásokat terjesztett, melyeknek Előszavai között következő igen nevezetes kifejezések találhatnak: — „

„Excellentziások tudják azt (így szoll a' Minister), hogy a' közönséges Hitelt csak a' tett ígéreteknek pontos és lelkiismeretes megtartása által lehet fenntartani. Ezen alapos állításnak meg nem tartása mindenkor legkeservesebb resultatumokat szokott szülni, mint hogy a' Gondviselésnek rendelései szerént a' Közönségés boldogság és a' Közönséges Virtus között mindenkor legszorosabb ösztetsoltatásnak kell fenn állani. Ezen alapos törvént nem csak a' Politika, hanem az Erköltsiségnek legfelsőbb tekintetei is megkívánják tartatni. Meg vagyok győzöttetve a' felől, hogy a' mi Országlószekekünk minden önn' haszonkeresésből származó letsegések előtt füleit bedugván, késedelem nélkül elfogja fogadni azon eszközökről való jovallatokat, mellyeket az igasság ajánl, 's a' kéntelenség parantsol.“

Azután elé beszelli a' Minister, hogy mi légyen az ő plánuma a' Státus adósságai lefizetésének módjaira nézve, 's megmondja, hogy mik lehetnek azon segítő kütfejek, mellyekből ők mind ezeket lefizethetik. A' Státus' adósságait két feléknek mondja lenni, külsőknek és belsőknek: do az ellenségtől már megmenekedvén, an-

nyi módjok van lefizetésére, hogy még magának a' Státusnak is elég gazdagsága marad. Külső adósságait telyesen megfizetheti a' vámokból, a' maga eladandó bányáiból, Uradalmaiból, a' bélyegezés' (Stempel) jövedelmeiből, a' K ilenczed (Noveno) nevezet alatt esmeretes Dézmákból, a' Papi jövedelmek' kevesítéséből, puskapor fabrikákból, 's a' t- Jovalja a' Minister, hogy a' külső Hitelezőknek küldendő summákal Londonba kell legnagyobb pontossággal szállíttatni. — Ezen jovallatok közönséges helybehagyással megerössítették.

Hayi Szigete.

Miben álljon ezen szigeten a' Státus' új időbeli gazdálkodása, finántzai 's földmívelési tekintetben, illy rajzolatokat adtak ki felőle némelly Párisi ujságlevelekt: — A' kávé, melly onnét esztendőnként kivitetik, két esztendőnek előtte még csak 500,000 mázsára telt volt; tavaly már 400,000 mázsára, 's az idén még többre telt; a' tzukornak nagyobb részit ott helyben főzik ki Taffiának (tzukor pálinkának). — A' Státus' jövedelmei, mellyek, nagyobbadon a' kivitetődő és behozódó szerzeményekért fizettedő vámokból állanak a' Pátensekért fizettedő taksákkal 's az árendába adatott plántaföldekből bejövő summákkal egyetemben, többre teltek 1823-ban 55 millió Franknál, 's a' kiadást 2—3 milliókkal haladták feljül, és így semmi Deficitnek nem volt helye. Adósság ezen esztendő előtt se' fekküdt a' Republikán; minden költségeit kész pénzletette. Esztendőnek előtte már 35 Frank pengő pénz fekküdt a' kintstárjában: hanem tavalytól fogva, midőn a' Frantzia országgal való alkudozásokat felbe szakasztani kéntelenített, 's hadakozáshoz kellett magát készítenie, elköltött belőle a' hadi készületekre 10 milliót, és így van még 25 milliója kész pénzben; segyveres

tárházai tele vagynak minden féle hadi készületekkel. Sergeit 45 ezer linéa katonaságra és 120,000 nemzeti Oltalmazókra (Landwehr) szaporította vala. Most már elbótsátotta fegyvereseinek kétharmad részét, 's ezen költséget is a' Frantzia országnak ígért summának kifizetésére fordítja az említett 25 millió kész pénzel együtt. Ugyan ezen célra fordítja a' Státusnak még meglévő feles plántaföldjeit, melyeket hogy annál bizonyosobban és sikeresebben eladhasson, részenként leendő lefizetésére 10 esztendőket határozott a' vásárlóknak.

Az a' törvény ugyan, melly a' Respublikai Országlószéknek valóságos böltsesség által diklátatott vala, a' melynek creje szerint az idegeneknek az ezen szigeten való lakás nem tilalmaztatott, tsak örökséget nem szabad volt nékiük venni, még ugyan el nem töröltetett, 's az eddig fennállott környülállások között el sem töröltethetett: de már most, midőn a' sziget függetlenségét semmi féle külső veszedelem nem fenyegeti, gondolható képpen el fogtöröltetni, 's ezen környülállás is nem kevés pénzt fog oda folytatni a' plántaföldvásárosoktól. Gondolják, hogy a' Törvényhozó Gyűlésnek ezen törvény eltörlése fog a' jövő öszszegyülekezésekor az ő legelső munkája lenni, mint hogy külömben ennek további fennállása, nem tsak a' földmívelést, hanem a' népesedést és pallérozódást is nem kevés hátráltatni fogná; a' szigetnek pedig mind ezekre nagy szüksége van. Az ő lakosainak száma még most nem számláltatik 8—9 száz ezernél többre. A' lakosok annyi féle eredetűek, a' mennyi félek egész Amérikában 's ennek szigetein találatnak.

Görög Ország.

Már más versben megmagyaráztuk, hogy a' Görögök között az ő Erópai 's A-

mériktai barátjaink oda küldetett Ágensök három féle részrehajlást formálván, végre a' következett belőlle, hogy az Anglus részrehajlás győzedelmeskedett, 's ez Angliának ajánlotta az elsőbbséget, az oránt, hogy Görög Országot a' maga oltalmának szélesben kiterjedő szárnyai alá fogadja-bé. Nintsen a' vi ágon, hova tsak az Ujságolvasási felvilágosodás elterjedett, olly nemzet, melynek figyelmét a' Görögöknek ezen tselekedete magára nem vonta volna, 's még most is magához tsatolva nem tartaná. Mindenek kívánják tudni, hogy mitsoda határozást fog tenni illy felettébb kritikus környülállások között az Anglus Országlószék. Ezen határozásban nagyon ki fogja mutatni az Anglus külső dolgokra ügyelő Minister Canning úr a' maga meszszenező politikáját. Az olta, hogy Görög Országra nézve ezen critikus környülállások a' világ' szemei előtt állanak, még eddig semmit egyebet észre nem lehetett venni az Anglus Ministerium' nyilatkozataiból, annál, hogy a' maga neutralitássát legpontosabban meg okarja tartatni, 's azon magános Anglusoknak tselekedeteikből, kik magokat a' Görögöknek dolgikba az Országlószék tudta nélkül belé avatták, semmit tudni nem akar. Nyilván való módon hirdetik az Angliai legújabb Ujságlevelek az ő Ministeriumjoknak ezen maga alkalmaztatását. Ezt mutatják az Anglus Udvari Ujságnak Október' 5-dikén kiadatott Nyilatkoztatásai, hol röviden (mint hogy az egész Hirdetés még nem érikeztemeg hozzánk) ezek mondatnak: —,

„Mint hogy a' legújabb és egészen „bizonyos jelentésekből tudunkra lett, „hogy most némellyek azon iparkodnak, „hogy Nagy Britániai Király ő Felségének némelly alattvalóit arra vegyék, „hogy az Anglus kikötő helyekben hadi „és prédáló hajókat készítsenek-fel a' vég-re, hogy Görög zászlók alatt a' Török „Országlószék ellen ellenséges dolgokat

„kövessenek-el, tudniillik, hogy a' Török hajókat elfogdosván azokat ronítsák össze, az azokon találtató tulajdont tegyék magokévá, hogy a' Török tengeri partokat prédálják-ki 's több e-felét. A' boldogult Király Országlásának 59-dik esztendőjében kiadatott törvényes Aktának rendelkezési, hol a' Britannus alattvalóknak keményen tilalmaztatik az, hogy magokat idegen hadi szolgálatra beverbuáltatni engedjék, vagy hogy idegen szolgálatra a' Britannus kikötőhelyekben hadi hajókat készítsenek-fel, most újabban és legszorosabban megújítatnak.“ — Egyzersmind az is parantsoltatik minden Anglus alattvalóknak, hogy a' Török Országlószerék eránt 's minden Hatalmasságok eránt, a' kik Nagy Britanniai Király ő Felségével békességben élnek, a' neutralitási regulákat legpontosabban tartítsák-meg.

Melly kedvetlenségek szoktak a' neutralitás' meg nem tartásából a' magános alattvalókra következni, annak ilyen új példáját hozzák-fel az Anglus levelek ezen Török Görög hadakozásból: — „

Mint hogy a' Görög Újságlevelek Millingen nevű Kézorvost azzal vádolták, hogy a' Görögöktől elpártolván a' Törökökhöz ment volna által, erre nézve az ő Angliában lévő barátjai Hume és Bowring urak, őtet az Anglus újságokban kiadott tudósításaik által ezen vádalól felmenteni iparkodtak. Hume úr a' Morning Chronicle, Bowring úr pedig a' Londoni Kurir' leveleiben adtak-ki mentsegére-c-féle írásokat.

Ezen mentő írások egyebek között azt foglalják magokban, hogy Kézorvos Millingen ur a' Görögök között találtatván 's Ibrahim Basához Navarinának megvéteztésekor fogságra esvén, őtet ezen Basa arra kényszerítette, hogy mint Kézorvos maradjon a' Török ármadánál. Igaz, hogy Ibrahim Basa, Millingen urat elfogván elébb a' Navarini kikötőhelyben talál-

tató Jonston nevű Anglus hajós Kapitány úrhoz küldött 's nálla kérdést tette, hogy mit kíván: hogyan kellessék a' Törököknek az olly Anglus alattvalókkal banni, kik a' Görögök között szolgálván ott a' Törökökhöz fogságra esnek? — mely kérdésre Jonston Kapitány úr, a' kipedig a' Görög tengeren vigyázaton lévő Anglus hajós snreghez tartozik, úgy felelt: „Hogy mivel ezen Anglus emberek a' Nagy Britanniai Királynak nyilvánságos parantsolatja ellen a' Görögök' szolgálatjában találtatván ott fogattattak-el, természet szerént való dolog, hogy mint Görögökhöz úgy kell vélek banni.“ —

Millingen úr azután maga személyesen is Kapitány Johnston úrhoz folyamodott, de váloszképpen csak válonogatást kapott ezen rövid nyilatkozattal: „Hogy igen sajnálja, hogy semmi szolgálatjára nem lehet.“

Az új Times levelek illy megjegyzéseket tesznek a' Millingen úr történetét tárgyazó tudósításokra: — „

„Ha Millingen Sándor, mint Bowring úr a' Kurirban kiadott tudósításában erőssíti, igazságtalanul vádoltatott azzal, hogy a' Törökökhöz által pártolván, azon holmiket, mellyek a' Görögöknek voltak határozatva, a' Törököknek adta által, így bizonynal megkívánja az ő tselekedete, hogy mentessék, mert ez nem szép tselekedet volt: de nem ebben a' tselekedetben áll ezen ifjú Szerentsevadásznak bolondsága, hanem abban, hogy mostani bajára nézve az Anglus Országlószerék pártfogásához folyamodott, a' melly, mint tudva van, minden alattvalóinak szorosán megparantsolta, hogy ezen Törökök és Görögök között kiütött hadakozásban legpontosabb neutralitást tartsanak. Az Anglus alattvalóknak némelly részeik, hazájoknak 's a' nemzeti törvényeknek megvetésével vagy a' Görögökhöz vagy pedig a' Törökökhöz tsátolván magokat, azután.

megtörténik, hogy némelyek közülök azon részhez, a' melly ellen tsatáztak vala, fogságra esnek, s szerentsétlen történetért panaszkodva az Anglus Országlószekekhez folyamodnak, hogy magát vesse közbe' értek! —

„Millingen s Bowring urak, s a' több hozzájok hasonlók is, nem gondolják meg, hogy törvénytelen magokviselete által tulajdon hazájoknak s a' Törökbirodalomban tsendes békességben élő s kereskedést folytató Anglus hazájokfjajainak életjüket s vagyonaikat veszedelmeztetik. Az illy tselekedetek megérdemlik az igazságnak minden alapjai szerint a' törvényekkel megegyező büntetést: ezen bünösök azonban olly furtsa gondolkodású emberek, hogy közbenjárásért azon Országlószekekhez folyamodnak, mellyet megbántottak.“

A' Londoni Times levelek illy kérdést intéztek az Angliai Görög-pártfogókhoz: — „Mi kérdezni bátorokunk, hogy mi fog már most a' Görög Országlószekek számára Angliában költsön vétetett, de annak még által nem adatott utóbbi summával történni? A' most ott fennálló Országlószekek tagjainak, a' melly olly lábon áll, hogy még a' pénznek oda érkezése előtt elvesztheti s másoknak által engedheti hatalmát, kezekbe adni, valósággal boldogság lenné. Ezen Országlószekek tagjai szüntelen tartó egyenetlenkedésben vannak egymás között: hogyan ígérhetünk tehát ennek állandóságot? Az ő kezeikbe adni ezen pénzt, valósággal nem kisebb tréfa lenne, mint azt azon új pénzekkel együtt, mellyek mostanság a' Londoni újhíd talpköve alá tétettek, eltemettetni. Ezen kérdésre felelettel tartozunk, azoknak megnyugtattatások végett, a' kik ezen summákat költsönözték.

Nagy Britannia.

Angliának véghetetlen tengeri ereje, így adatott-elé Október 1-ső napján, az Országlószekek erről hivatal szerint kiadatni szokott tudósításában? —

Három emeletű hajója (így nevezetnek a' legalább 90 ágyúsok) van 28.

Két emeletű (64—84 ágyus) hajója van 95.

Nagyobb Fregátjai számláltatnak 128-ra, a' kisebbek 44-re.

Ezen három rangú hajókon kívül számlál még 200 apróbb, külömbkülömb nevű és nemű hadi hajókat. Ilyenek: a' Kutter, Brigg, Korvette, Sloop s a' többi. Van tehát mind összeszámálva, 495 hadi hajója — de a' mellyek közül 9 három emeletűek, 8 két emeletűek, 51 nagy és 6 kisebb Fregátok, 9 nagy és 55 kisebb rangú Korvettek, még most vagynak az építő mívhelyeken.

A' Birmai Császár Udvari gála hintaja, mellyet az Anglus sergek még ezen hadakozás kezdetében prédába nyertek, nem régen Londonba megérkezvén, most Piccadillyben az úgy nevezett Egyiptomi szalában, mint ritkaság, a' nézésre ki van tétetve, és a' nézőknek vallástétele-szerént valósággal megérdemli a' ritkaságok között való fő helyet. Elmerik mondani a' kik látták, hogy a' Londonban valaha látatott drágaságok között az elsőbkek közé tartozik. Arany, ezüst, és drága kövek borítják egészen. Ezen utolsók közül több ezer félek taláztatnak rajta minden neműek, mint p.o: gyemánt, rubin, fejér és kék zafir, amethyst, gránát, topáz, kristály s több e' félek. A' festék és laktirozás (mázolás) is nagyon drága rajta. El merik mondani, hogy olly munka van rajta, melly akár melly legritkább Európai mív mesternek munkája előtt elnyerné a' jutalmat. Magassága 25 lábnyomnyi. Ugy van készítve, hogy elefántok fogattassanak elébe.

Angliában nevezetes lófuttatást tartottak Doncasterben, melly ott minden esztendőben tartatni szokott, 's a' mellyet az Anglus ujságok mint valamelly politikai nevezetes történetet, hosszasan leírni szoktak. A' fogadási futtatások több napokig tartanak; a' nyertesnek kitett jutalom mindenkor nagy summa szokott lenni. Ezen kívül véghetetlenek a' fogadás tételek. A' nézők' sokaságát bajos csak képzelni is. Egész faluk, városok, Udvarok minden tselédestől, legnagyobb gálában kiállanak a' futtatás' helyére. A' pompa és gazdagság leírhatatlan. A' futtatás több napokig tartott. Sept. 19-dikén tartatott az első, 's 21-dikben tartatott az, melyben a' nagy jutalmat elnyerte Memnon nevű paripa. Ekkor 28 paripa futott, mindenikén egy-egy Jokey (loves legész) ült. A' feltett jutalom 2200 Sovereing arányokból állott. A' fogadástételek' nagyságát megíthetni csak ez egyből, hogy egy valaki 30,000 Sovereing-aranyat nyert. Memnon t a' futás után Lord Barlington megvásárolta; 4000 Gvine aranyokat adott érte. Az össze gyülekezett sokaságról lehet ítélni abból, hogy azon állásokért, mellyek a' futtatás' helye körül ezen alkalmaságra készítettni szoktak, egy személytől egy-egy Gvine-arany fizettetett.

B. é. c. s.

A' Monachiumi Ujság illy szomorú szávon kezdé Oktober 14-kén költ leveleit: „Maximilian Jósef Király nintsen többé az élők között! „Király Ó Felsege, mint Bavariai Király, a' maga nagy böltséggel és számtalan jó tettekkel gazdag Országlásának 24-dik esztendejébéli pályafutását a' múlt

(12-tőről 13-ra virradó) éjszaka, a' Nimpenburgi Királyi kastélyban, hirtelen való gutaütésben, mint minden jelek mutatják igen nyugodalmasan bevégezte. Ez az egész Királyi Felseges Házat 's az egész Országot legmélyebb szörnyülködéssel el-töltő szomorú történet ma délelőtt ezen Királyi Fő városnak piatzain és utzáin egy Czimeres Hérolid által a' közönségnek tudtára adatott.“

Bétsben ma Oktober 18-dikán felvétellett a' fennebb említett igen szomorú halotti történetre nézve az Udvari gyász, és 7 hetekig, 's az első öt hetek alatt a' mély gyász, azután a' hátra lévő két hetek alatt a' fél gyász ruha, fog hordoztatni.

Az ugyan ezen szomorú halálos történetre nézve Felseges Rendelés által parantsoltatt Vigiliák, hasonlóképpen ma estveli 5 órákor, a' lélekért való mise pedig holnap délelőtti 11 órákor a' Cs. K. Udvari-Burg templomban fognak tartatni.

E' folyó holnap 14-dikén egy igen érdemes Hazánkfiát vesztettük-el itten Mgos Báró Geringer Gábor Cs. Kir. Generális Urban, és a' Maria Theresia Ratonai Rend' Vitézzében, kiis az irt napon Szél-ütésből származott hosszassabb nyavalyába meghalálozott. A' Boldogült, Nemzete díszére, és a' Kir. Thronus javára a' dicsőség' mezein jeles érdemeket, 's nagy Ncvet szerzett Magának, és így Méltóságos Özvegyének, 's igen jóra menendő Uri Magzatinak, nem különbben számos Barátnak igen méltók azon Bánatjok, mellyel az elhunyt Nagy érdeműt kesergik.